

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petič a 2 D, do 100 vrst a 2 D 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicji beseda 1 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja tero v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D.

Upravništvo: Knašfova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Knašfova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

„Ljudska samovlada“

Ni je morebiti učinkovitejša krilatica, katere se poslužujejo naši federalistični demagogi, kakor je beseda o »ljudski samovladi«. Radič razburja mase z znanim razločevanjem »gospodskih« in »negospodskih« strank. Stvar pa že ne vleče več in prejšnje nasprotje do inteligence že popušča. Govori o potrebi sporazuma med seljakom in »pošteno hrvatsko inteligenco«. Tem močnejša pa je propaganda naših klerikalcev s seplearskim geslom »ljudske samovlade«, pri čemer računajo, da priprosto človek ne premisli tega gesla in da ne uvidi njegove notranje lažljivosti.

»Ljudska samovlada«, kaj naj bo to? Na prvi pogled vsakdo misli, da gre za vlado, v kateri sede »ljudske« osebe, moške iz priprostega naroda, ki naj vodijo vse zadeve lastnega življenja in ki naj upravljajo državo. Dobro bi bilo, da so vsi ljudje enako nadarjeni, da se lahko zajemajo državniški, politični voditelji, gospodarji in upravniki kar iz priprostega naroda brez vsakega predhodnega strokovnega izoboljanja in izobrazbe. Tega pa ne morejo misliti klerikalci, ko govore o »ljudski samovladi«. V svojih voditeljskih vrstah imajo prav malo »ljudskih« voditeljev. Večinoma so to pravi »gospodske« osebe, ki se razlikujejo od deloma po svoji inteligenci smeri, deloma po svojem gospodarskem blagostanju temeljito od ljudskih trpinov, od priprostega seljaka kolibarja, od priprostega delavca in uradnika. Vidi se torej, da takozvane »ljudske samovlade« v najprostejšem, v pravem smislu besede ne moremo imenovati. To bo mogoče samo v idealnem položaju, ko bodo vsi ljudje izenačeni. Danes našeljuje takozvanim »ljudskim« strankam prav gospodski ljudje, ki živijo povrh tega samo od politike. Politika jim je poklic, politika jih vzdržuje in jim donša lepe dohodke, udobno življenje.

G. Radič se ne more pritožiti, da si služi kruh v potu obraza in g. Korosec bi se tudi obotavljal, izpremeniti sedanjí poklic ter iti na pr. v kak začetni, gorski farovž ali pa za kanonika v kako mesto, kjer bi odpadle reprezentance, veliki bankeiti in druge take omamne prireditve pravih »ljudskih« predstavnikov.

Ko človek sliši taka hvalisanja (»mi smo ljudska samovlada«), ga popade radovednost, da odbližu potipa »ljudskega« samovladarja in da ugotovi, v čem obstaja razlika med »samovladarjem« in običajnim zemeljskim občanom. Ali morebiti v načinu zasebnega življenja? Ali se tak klerikalni »samovladar« dejansko odreká slasten tega življenja in ali odbija od sebe dejanja, ki ne posnemajo ljudskega, priprostega življenja in delovanja na deželi? Vsi ti gospodje od Radiča do Davidoviča (kajti tudi g. Davidović je »ljudski samovladar« in beg g. Spaňo, ki ima milione, je tudi po klerikalni teoriji zastopnik »ljudske samovlade«) žive prav udobno, se temeljito ločijo od priprostega seljaka in odvrčajo z vsemí štirimi od sebe križe in težave priprostega »ljudskega« življenja.

O »ljudski samovladi« torej ne more biti govora, dokler ne sede v ljudski samovladi povsem priprosti moške iz naroda. Mi smo prepričani, da tega danes ni mogoče izpeljati in da je treba za vsako stvar in tudi za politiko voditeljev ter upravnih strokovnjakov in da torej geslo »ljudske samovlade« ne more biti stvarno geslo politike, kjer se morajo izbirati najsposobnejši, marveč samo geslo demagogo, ki zapeljujejo z lepimi besedami narod, da z njegovo pomočjo udobno ekzistirajo in živijo.

Morebiti pa pomeni v ustih klerikalcev »ljudska samovlada« vlada takih ljudi, katerim narod poveri zaupanje. To je zopet nekaj drugega. Ako narod hoče, da ga zastopa enkrat »gospodska«, drugi »negospodska« oseba, je to njegova stvar. Potem pa je tudi govora o »ljudski samovladi« jalov, kajti socialistična vlada je ravno tako v slučaju narodovega zaupanja »ljudska samovlada«, kakor kapitalistična vlada ali pa zemljoradniška vlada. Kako pa

Radič gre svojo pot.

Plenarna seja HRSS. — Radič bi rad spravil Hrvate kot posebno državo v Zvezo narodov. — Sklepi.

— Zagreb, 1. septembra. (Izv.) V prostorih HRSS v Maravski ulici št. 17, ne pa, kakor je to želel voditelj hrvatskih seljakov, v dvoraní nekdanjega hrvatskega sabora na Markovem trgu, je bila včeraj ob 11. dopoldne plenarna seja hrvatskega narodnega zastopstva. Na to sejo so bili prvokrat pripuščeni novinarji HRSS naklonjenega tiska.

Stjepan Radič je po formalni otvoritvi takoj povzel za besedo ter zelo obširno govoril o mednarodnih problemih in nadaljnjih političnih smernicah HRSS. Radič je med drugim izjavil:

Najpreje mi je govoriti o ameriškem predlogu za razorožitev. Dne 27. avgusta lanskega leta je prišel k meni neki Anglež ter mi predložil ameriški predlog o razorožitvi v vpogled, predlog, o katerem sedaj razpravlja Društvo narodov na svojem plenarnem zborovanju. Po ameriškem predlogu se ima smatrati vsaka ofenzivna vojna kot mednarodni zločin. Če pride do oboroženega konflikta, ima o njem najpreje soditi mednarodno sodišče. Ona država, ki bi odklonila sodbo tega sodišča, se ima smatrati kot napadalca in za vojno odgovorna. Ta predlog je v toliko pogrešen, ker računa samo z državami in vladaми, ne pa z narodi.

Za tem je Radič obširno govoril o ciljnih mednarodne demokracije, ki daje edino možnost, da se čuje tudi glas narodov. Radič je mnenja, da je ameriškanski predlog dober, vstaviti bi se imeli še dve važni točki:

1. Če se v kakem parlamentu ustvari pacifistična večina, a če v dotični državi dosežejo vojaški in dvorni krogi, da se ta večina zruši, se ima tako državo proglasiti za napadalca na celokupno Društvo narodov.

2. Če se v eno državo zveže več narodov, a en narod izvolí vse svoje zastopstvo kot pacifistično, je potrebno, da Društvo narodov pozove tak narod v svoje članstvo. Če je vlada proti pacifističnemu zastopstvu tega naroda, tedaj jo je smatrati kot napadalca na Društvo narodov.

Stjepan Radič je dalje mimogrede omenil, da mu je bilo od gotove strani naznanjeno, da žele njegovega prihoda v Zenevo. Ta poziv je odklonil, ker ne želi priti v konflikt z oficijelnim zastopnikom zunanjim ministrom dr. Vojo Marinkovićem.

Sestanek Male antante v Ljubljani je bil zelo nesrečna misel, ker je povzročil dojem, da Češkoslovaska, Romunska in Jugoslavija sklepata pred sejo Društva narodov sporazum, kako bi se mogle protiviti načrtu o razoro-

Vladino stališče nevzdržno.

Narodna skupščina se sestane 10. t. m. Neizbežen konflikt med Radičem in zunanjim ministrom.

— Beograd, 1. septembra. (Izv.) Več poslancev Radičeve stranke je danes prispelo v Beograd. Jutri pride v narodno skupščino dr. Maček. Radičevci bodo še nadalje vodili kontrolo nad vladino politiko in obenem stali v tesnih stikih, da se bo izvajala zunanja in notranja politika po njihovih intencijah in željah. Radičevim poslancem je bilo sporočeno, da bo narodna skupščina sklicana na kratko izredno zasedanje v svrhu rešitve nainujujsejsh zadev in zakonov dne 10. t. m.

je konkretno z našo »ljudsko samovlado« z našimi »ljudskimi« zastopniki? Ali moremo vpričo kulturne zaostalosti našega seljaka in Makedonij in na Hrvatskem reči, da je volil g. Radiča brez prigovarjanja od strani g. Radiča samega, torej brez vnebovpijoče demagogije hrvatskih republikancev in da je današnje prepričanje hrvatskih mas plod lastne uvidevnosti in ne posledica nebrzdane in neovirane demagogije z velikimi gesli republikanizma, seljaštva (protigospodstva), federacije itd. Takozvana ljudska prepričanja so v resnici posledice harangiranja ljudskih mas po spretnih političnih mešetarijih, ki žive od politike in ki na ta

žitvi. To je bila največja stranpot zunanjeja ministra.

Govorec o prilikah na Balkanu je med drugim dejal:

Velika Britanija želi, da Bolgarska pride do Egejskega morja. To ji je bilo objavljeno po pogodbi. Pašič je hotel, da pripraví vse tako, da pride on do Soluna. Bivši minister Obov in poslanik Kosta Todorov sta sprejemala v Beogradu novec v švicarskih frankih, da se bolgarski begunci, ki so se zatekli k nam, oborože. Prejšnja vlada je oboroževala begunce, da bi se z njih pomočjo polastila premogovnika Pernika na Bolgarskem in da naša vojska vkoraka v Sofijo.

V Moskvi je Radič doznał, da bi v tem slučaju z vsemi silami Rusija stopila v akcijo in zasedla Beograd in Sofijo.

Pašič sam kot Pašič je organiziral umor v Sarajevu leta 1914. V ožjih krogih se je Pašič kot ruski poslanik Izvoljski hvalil: »To je moja vojna!«

Stjepan Radič obsoja vojno, povzročitelje vojne imenuje požigalce domače hiše. Požigalci hiš so iz Pribičevicvih krajev, kjer je tam ljudem zažgati hišo to, kakor reči jim: »Dobro jutro!« Pravijo, da je Pribičević Kordunaš ali Ličan. To ni res. Pribičević je iz krajev, kjer so ljudje kradli voje in se skrivali v cerkve.

Radič je dalje izjavil, da njegov pacifičen ni nikak defetizem.

Po končanem govoru je predlagal tajnik posl. dr. Krnjević, da se sprejme naslednji fratki sklep.

Hrvatsko narodno zastopstvo je v svoji redni seji dne 31. avgusta 1924. leta poslušavši poročilo predsednika o ameriškem predlogu glede razorožitve sklenilo:

1. Hrvatsko narodno zastopstvo popolnoma sprejema načela omenjenega predloga, delovata ho z vsemi silami, da to stori tudi parlamentarna večina, kateri pripada današnja parlamentarna vlada, ki jo podpira HRSS.

2. Hrvatsko narodno zastopstvo in ves hrvatski narod ojačan hoče nadaljevatí z vsemi silami človečansko mirojubno politiko, katera gre za praktično in realno ravnopravnostjo vseh narodov in vseh narodnih manjšin v državi, vseh stanov in poklicov.

Ti sklepi so bili sprejeti soglasno. Nato je sledila razprava o notranjopolitičnem položaju in o nadajini taktiki. Temu delu seje rovinarj niso smeli pristopovati

to zahteva HRSS v 1. točki svoje nedeljske resolucije. Trdi dalje, da bo Radič zahteval od vlade, da naši delegaciji v Zeneva popolnoma nova navodila.

Kraljevo potovanje po južni Srbiji.

— Beograd, 1. septembra. (Izv.) Nj. Vel. kralj Aleksander I. se do danes zjutraj še ni povrnil v Beograd. Kraljevo potovanje po teh krajih ima dalekosežen pomen in veliko važnost, ker jasno spričuje, da je narod iz globokega monarhističnega prepričanja vdan svojemu junaškemu vladarju. Kralj se je v soboto udeležil z večjo lovsko družbo velikega lova v znanih tetovskih pračozdih. Tudi v teh gozdih ni bilo za kralja nobene nevarnosti. Včeraj v nedeljo ob 9.30 dopoldne je prispela kraljevska dvojica v Niš. Prebivalstvo je priredilo kralju in kraljici sijajen sprejem ter ju povsod z največjim navdušenjem pozdravljalo ter jima prirejalo prisrčne ovacije. Ob 10. dopoldne je s postaje kraljevska dvojica odšla v saborno cerkev, kjer ju je nagovoril prota Pejović. Po božji službi je kraljevska dvojica odšla v Niško Banjo kjer je ostala kratek čas. Popoldne sta se povrnila nazaj v Niš. Od tu sta se odpeljala v Čuprijo in Mladenovac. Kraljevega povratka v Beograd pričakujejo tekem današnjega dneva.

Občinske volitve na Jesenicah.

— Jesenice, 1. sept. Včeraj v nedeljo so se vršile občinske volitve na Jesenicah na Gorenjskem. Vršile so se povsem mirno in ni prišlo do nobenih incidentov.

Rezultat glasovanja je bil ta-le: Demokratska stranka je dobila 199 glasov in 7 mandatov.

SLS (klerikalna) 442 glasov, 15 mandatov.

NSS (narodni socialisti) 85 glasov, 3 mandate.

Stranka delavcev in kmetov (komunisti) 128 glasov, 4 mandate.

Socialistična stranka Jugoslavije 88 glasov, 3 mandate.

Nar. radikalna stranka 43 glasov, 1 mandat.

Napredne stranke so dobile skupaj 327 glasov in 11 mandatov.

Splošno se je opazalo, da komunisti trumoma vstopajo v klerikalno stranko, kar je nad vse značilno.

Velikanski poraz zemljoradnikov v Bosni.

— Beograd, 1. sept. (Izv.) Današnje »Beogradske Novosti« objavljajo poročilo iz bosanske Krajine (okolica Banje Luke), po katerem je zemljoradniški poslanec in bivši poslanik Joca Jovanović Pižon doživel velikanski poraz na svojem agitacijskem potovanju po tamošnjih krajih. Razjarjeni kmetje so zemljoradniškega poslanca nagnali s krepelci. V velikih skupinah so demonstrativno nosili v sprednjo kraljevo in kraljičino sliko, kakor tudi Pašičevo, obdani z zastavami so vzklikali: »Doli izdajalci! Živel nacionalni blok! Živel Pašič!« Po vseh krajih prestopajo nekdanji zemljoradniški volilci v radikalno stranko. Nekatere zemljoradniške organizacije so popolnoma prenehale, izročile so pečate in knjige radikalnim organizacijam. Poslanec Jovanović je moral naravnost bežati iz svojega volilnega okraja.

Kraljev povratek v Beograd.

— Beograd, 1. septembra. (Izv.) Nj. Vel. kralj Aleksander I. in kraljica Marija sta včeraj ob 13.30 popoldne odpotovala iz Niša, kjer sta popreje še posetila bolnico in si ogledala zanimivosti mesta. Ob 15. sta prispela v Čuprijo, kjer jima je bil prirejen prisrčen in sijajen sprejem. Od tu sta se odpeljala v Mladenovac. Snoci je kraljevska dvojica prispela v Toplo Topolo, kjer ostane do četrtka, nakar se oba povrtneta v Beograd.

Veliko zborovanje Društva narodov v Zenevi.

Prihod delegacij. — Macdonald in dr. Marinković. — Otvoritev zborovanja danes.

— Beograd, 1. septembra. (Izv.) Včeraj popoldne je prispelo iz Zeneva kratko brzozjavno poročilo, da je včeraj zjutraj zunanji minister dr. Voja Marinković s člani naše delegacije tjakaj prispel. Istočasno sta v Zenevo prispela tudi romunski zunanji minister Duca in bolgarski zunanji minister Kalfov s svojimi delegacijama.

Na kolodvoru je pozdravil našo delegacijo poslanik in naš zastopnik pri Društvu narodov Milutin Jovanović. Naša delegacija se je nastanila v hotelu »Bon Rivage«, kjer se nastani tudi ministrski predsednik Macdonald, tako da bo naša delegacija v neposrednih stikih z angleškim premijerjem. Francoski ministrski predsednik Herriot se nastani v hotelu »De Berry«.

Včeraj zjutraj je prispela v Zenevo tudi italijanska delegacija pod vodstvom Salandre, Scialoje in Schanzerja.

— Zeneva, 1. septembra. (Izv.) Danes dopoldne se na svečan način otvorí plenarno zborovanje Društva narodov. Vse delegacije, ki se udeležijo tega zborovanja, so že prispelle semkaj.

— Zeneva, 1. septembra. (Izv.) Kakor javljajo nekateri inozemski listi, zlasti italijanski, ne potuje zunanji minister dr. Marinković v Pariz, temveč se po končanem zborovanju Društva narodov, ki bo trajalo do konca prve polovice septembra, sestane z ministrskim predsednikom Mussolinijem v kakem mestu Italije na progi Milan-Trst.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.

LESNA TRGOVINA.
Hrastovi plohi neobrobjeni monta 30 mm deb., od 2 m dolžine, franko meja blago 1400, hodi bukovi I. II. od 2 m dolž. in 30 cm deb., fr. naklad. postaja d. 280. trami, monte, fr. meja bl. 480, deske, od 16 mm naprej, I. II. III., fr. meja bl. 685, želez, pragovi, hrastovi, za komad, fr. postaja d. 20, oglje vilano la, fr. meja den. 122,50, drva, suha bukova do 10% okroglio fr. meja bl. 33.

Zitarice.

Pšenica, domaca, pariteta Ljublj. den. 385, pšenica, Hrvat., par. Ljub. bl. 400, pšenica bačka, Bačka postaja bl. 365, koruza bačka, Bačka par. Ljub. bl. 350, koruza defektna, po vzorcu, par. Ljublj. bl. 325, ječ. men pivovarski. 65-66, par. Ljub. 1 vag. d. 460, bl. 465, zaključek 465, laneno seme, prov. Osijek, par. Ljublj. 1 vag., d. 695, bl. 695, zaklj. 695.

Ostalo blago.

Suhe gobe, po kakovosti den. 48-53, jabotka, prebrana, la fr., meja d. 200, bl. 225, seno Ia, sladko, prešano, fr. Ljublj. d. 70, krompir, fr. naklad. postaja, 3 vag. d. 94, bl. 96, zaklj. 94, vino belo, dol., hrv. štaj. po vzorcu fr. nakl. post. 625. E f e k t i 2 4 % drž. renta za voj. ško. do 119. Celjska pos. 200. Ljubljanska kred. 220, Merkantilna banka 118-122, Prva hrv. št. d. 916, Slavonska banka 105, Strojne tov. in liv. 165, Trboveljska 480-505, Združene papirnice 123-130, 4 1/2 % kom. zad. dež. banke 98.

Zagrebska borza.

Dne 1. septembra. Sprejeto ob 13.

Devize: Curih 1478-1488, Praga 23550-23850, Pariz 43190-43690, Newyork 7775-7575, London 34980-35280, Milan 34625-34925, Dunaj 01099-01119, Valute: dolar 76,50-75,50, lira 342, —.

Effekti: Todst. invest. posoj. 1921 63-65, 2 in polodst. drž. renta za ratnu štetu 109-111, Ljubljanska kred. 225-235, Centralna banka 33-34, Hrv. eskomptna banka 120-122, Kred. banka, Zg., 122-125, Hipotekarna banka 62-64, Jugobanka 112-114, Praštediona 915-917, Slavonska banka 105-106, Eksploatacija 110-112, Šečerana, Osijek 985-995, Isis 58-61, Gutman 1190-1190, Slaveks 250, —, Slavonija 88-90, Strojne tov. 150, —, Trboveljska 480-500, Union, paromlin, —, 650, Vevče 123-140.

INOZEMSKE BORZE.

Curih, 1. septembra. Predborza: Beograd 6725, Praga 16, —, Newyork 531,10, Pariz 28725, London 23885, Milan 2355, Berlin 1265, Dunaj 00075.

390
10.000
12000
80

Pred ogorčeno borbo med vlado in nacionalno opozicijo.

Ministri konferirajo. — Edinstvenost in sloga radikalne stranke. — Misija Ljube Jovanovića v Dalmaciji.

— Beograd, 1. septembra. (Izv.) Politična situacija postaja živahnija. Ministrski predsednik Ljuba Davidović je včeraj konferiral z različni ministri; seje ministrskega sveta ni bilo. Vlada je prejela poročila o kraljevem bivanju v Južni Srbiji...

spiltske »Nove Dobe«, je napravila v beogradskih političnih krogih najgloblje vtis. To izjavo posamne struje in stranke različno komentirajo, vsi soglašajo v tem, da je ta izjava velike važnosti za nadaljni razvoj politične situacije...

Ljuba Davidović se je včeraj dopoldne in popoldne razgovarjal z ministri dr. Spahom, dr. Korošcem, dr. Hrasnko in Perom Markovičem.

Ministrski predsednik Ljuba Davidović je včeraj sprejel tudi našega poslanika v Bukarešti Čolak-Antića, ki mu je po naročilu zunanjega ministra podrobno poročal o sestanku v Ljubljani.

Vladini krogi sedaj ogorčeno demontirajo vse vesti o demisiji vojne ministra generala Hadžića. Kategorično izjavljajo, da general Hadžić sploh še ni imel poviška in prilike za odstop. Te vesti so po zadržanju vladinih organov tendenciozne...

Vladine persekucije proti tisku in uradništvu.

Številne premostitve in upokojitve. — Zabrane nekaterih listov. — Spor med vlado in državnim svetom.

— Beograd, 1. sept. (Iz.) Med vlado in državnim svetom je nastal načelen spor. Vlada zagovarja načelo, da se imajo uradniki v posamnih ministrstvih izmenjati na podlagi zakona o centralni upravi...

cionalnim listom, kar je smatrati za korupcijo. Proti uradnikom, ki jim bo dokazano, da so izdajali listom uradne tajnosti, da so namenoma širili nepačne vesti v liste...

Notranji minister je dalje sporočil, da se je uvedla revizija uradništva, nastavljenega v južnih krajih naše države. Revizija ima namen ugotoviti sposobnost tamošnjega uradništva.

TRIBUNE JUGOSLOVENSKEGA SOKOLA V ZAGREBU ZGORELE.

— Zagreb, 1. sept. (Izv.) Na igrališču Concordie za pokrajinski sokolski zlet v avgustu postavljene tribune Jugoslovenskega Sokola so snoči postale žrte požara. Škoda znaša nad 600.000 dinarjev...

Vladine koncesije Nemcem.

— Beograd, 1. septembra. (Izv.) Pod vodstvom posl. dr. Krafta se je danes zglasila pri ministrskem predsedniku Ljubi Davidoviću in ostalih ministri večštevlna deputacija Nemcev iz raznih krajev države...

— Oni so, brezdvomno! Edino oni lahko vzijo hitreje nego »Sibila«, in sedaj tudi razumem, zakaj. Imajo pomožni motor, ki pomaga jadrnom. Harrys, ki prav nič ni vedel za njene naklepe, jo je začuden pogledal in dejal: — To je njih stvar.

Najbolj sporna točka pri garancijskem paktu je določitev napadalca. Ko je ta nesporno določen, pridejo države članice Društva napadeni državi na pomoč. V naglici dogodkov, zapletljivih in diplomatskih korakov, ki se vršijo tik pred izbruhom kake vojne, je pa nemogoče naglo in z absolutno gotovostjo določiti, kdo je napadalec...

Politične vesti.

— Vlada poštenjakovičev. Sedaj je vlada nekoliko umolknila. Ko pa je bila v opoziciji, je neprestano razglajala svojo poštenost ter blatila druge s korupcijo in nasilji. Odkar je pisana družba na vladi, vrši tako korupcijo in tako nasilje, da je pravo čudo, da se še drži na vladi.

tistih parlamentov, pa ne zato, ker so bili tam izvoljeni, marveč, da so mogli igrati v njih sploh kako vlogo!

— Turek hvali Radića in Zagreb. Predsednik džemijetskega kluba Ferad beg Draga je o vtisih svojega bivanja v Zagrebu izjavil sotrudiški turskega lista »Haka« kraško: V Zagrebu sem bil zelo dobro sprejet. Stjepan Radić me je povabil na obed in skupno z Radićem sem večerjal pri dr. Lorkoviću, predsedniku Hrvatske Zaječnice...

— Prepovedan dunajski list. Notranje ministrstvo je odredilo poštni debit dunajskemu nedeljskemu listu »Osterreichische Nachrichten«.

— K vprašanju vstopa Nemcev v češkoslovaško vlado piše list »Mor. Orlice«: »Brez razločka in brez pogoja morajo tukajšnji Nemci priznati češkoslovaško za svojo domovino — potem šele se bo dalo z njimi govoriti. Da pa pridemo do tega, moramo mi povsem drugače delati, zlasti naznora, kakor smo delali doslej in delamo še danes. Da se država naznora utrdi, se mora uresničiti vse, česar smo se naučili v svojem več kot tristoletnem propadanju in zatiranju...»

— Makedonija Makedoncem! propagirajo ne samo sofijski listi, tako nadpisuje svoje članke in brošurke zagrebški »Hrvatsko Pravo« pod vlado g. Davidovića! Škandal!

— Kako sodijo Čehi o Radiću, je razvidno iz članka, ki ga je o njem te dni prinesel »Česky Dennik«. List pravi: Radić je govoril o jako nenavadni reči, katere še ni bilo tu in katere zelo preseneča, ako si moremo misliti Radića kakor dejanskega politika. Govoril je o hrvaški republikli v okvirju kraljevine SHS...

— Realizacija Dawesovega načrta. Dawesov načrt stopi v veljavo in Nemčija začne izplačevati svoje reparacijske dolgeve začetkom septembra. Owen Young pripravlja personalno organizacijo, ki bi vodila in nadzorovala izplačila.

Današnje prireditve v Ljubljani: Kino Tivoli: ??? Kino Ljubljanski dvor: »Nočni vihar.« Konzulat v Ljubljani: Češkoslovaška: Breg 8/I. Belgija: Urad Ljubljanskega veleposlanstva Avstrija: Turjaški trg 4/I.I. Italija: Zrinjskega cesta 3/I. Portugalska: Dunajska cesta 33. Francija: Dunajska cesta (Ljubljana)

B. Grimshaw-G. Clavigny:

Gospodična kapetan.

Kakorkoli si že bodi. »Sibila« je napravila rekord hitrosti med Delgadaškimi čerami in Wellingtonom. Ugoden veter je vel vsi pot in razen dveh ali treh vihnih dni je naglo rezala vodovje. Imela je razpeta vsa jadra in hitela naprej z naglico in vstrajnostjo parobroda.

Saksonu se je v njegovi kabini blede naprej, toda k sreči ni prišel ven in je ostal na miru. Harrys in moštvo niso razumeli, zakaj beži »Sibila« tako naglo proti jugu, toda vedeli so, da gre vsekakor za posest bisernih poljan. Vsi so delali z navdušenjem, s podvojenimi silami in pomagali drug drugemu.

Vajiti se je brigala za vse. Pri tej nagli dirki, od katere je zaviselo uresničenje njenih sanj, je bila skoraj neprestano na krovu. Komaj si je vzela časa za spanje in jed.

Dolge ure je posedala s prekrižanimi nogami, včasih pa je, molčeča in resna, v svojih raztrganih črakah hodila semtertja po poveljniškem mostičku z daljnogledom v roki, kot kak mornariški častnik.

Njene oči so neprestano opazovale prazno in valujočo ravno, po kateri je bežala »Sibila«. V teku desetih dni je blazine dirke po penečem valovju, pod silnim tropskim solncem, je čula samo udarjanje jader in šumenje vode, ki jo je rezala ladja, videla je samo vodovje in dolgočasno črto praznega obzorja.

Deseti dan, proti večeru pa, ko so zadnji solnčni žarki ugašali in morju, se je Vajiti, ki se je od jutra sem neutrudljivo sprehajala po krovu, naenkrat ustavila na zadnjem delu »Sibile«, in Harrys, ki jo je pogledal, se je kar preplašil, tako se je bil spremenil njen obraz.

Približal se ji je. Obrnila je glavo proti njemu. Njene ustnice so se tresle, njeni pogledi so izražali bojazen in bolelost. Stegnila je roko nazaj in pokazala v daljavi belo točko, ki so jo njene dobre oči zazapile na skrajni meji obzorja. Vseh deset dni iz »Sibile« ni bilo videti niti enega jadra, niti enega dimnika, kajti jadrala je daleč proč od plovne proge, ki vodi v Novo Zelandijo.

Sedaj pa, ko se je bližala Wellingtonu, ni bilo vendar nič čudnega, da se je pokazalo drugo jadro. Harrys ni bil prav nič iznenaden. Vajiti je razumela njegovo misel. — To jadro se nam bližal je vzkliknila s tresočim se glasom. Ali tega ne vidite?

Harrys je prijel za daljnovid, ki mu ga je ponudila, in gledal dolgo v smeri, katero mu je pokazala, nato ga je vrnil, ne da bi črnil besedice. Ona ga je dvignila k očem, ga ponovno povsila, slednjic pa vrgla nedolžni predmet ob tla in zavpla.

Oni so, brezdvomno! Edino oni lahko vzijo hitreje nego »Sibila«, in sedaj tudi razumem, zakaj. Imajo pomožni motor, ki pomaga jadrnom. Harrys, ki prav nič ni vedel za njene naklepe, jo je začuden pogledal in dejal: — To je njih stvar.

Ona pa mu je divje pokazala hrbet in hitela po lestvi navzdol in notranjost ladje, vstopila v kabino svojega očeta in se približala postelji, na kateri je ležal.

Saksonu je šlo bolje. Brezdvomno zaradi tega, ker v svoji bolezni ni bil v stanu, stegati roke do steklenice z žganjem, ki je bila postavljena na polici nad njegovo glavo.

Vajiti ga je opazovala nekaj trenutkov, potem pa je odprla skrivnico, ki je bila na mizi. Vzela je iz nje vbrizgano iglo in jo napolnila s svetlo tekočino, ki se je nahajala v mali steklenki iz modrega stekla. Iglo je skrbno vtaknila v plamen male alkoholne svetilke in ko se je vrnila k postelji svojega očeta, mu je zavihala rokav do komolca.

Sakson se je zbudil. Nežno je pogledal Vajiti. — Drago moje dete, si je dejal, skrbi dobro za svojega starega očeta.

Vajiti je spretno porinila iglo pod Saksonovo kožo in počasi injicirala tekočino, ki jo je vsebovala. Močno zdravilo se je izlilo v bolnikove žile. Sakson se je krepko usedel v postelji, podprt od bliazin. Njegove oči so se začele normalno svetiti.

— No, torej, je vprašal, ali se Delgadas že vidi?

— Oče, je dejala Vajiti, poslušajte. Le malo časa imamo in vaš pomoč nam je neobhodno potrebna. Bili smo pri čerih in smo tudi našli biserne ostrige, toda druga ladja je že bila pred nami tam. In ko smo bili še na laguni, smo jo videli prihajati. Imela je na krovu potapljaški zvon. Naglo smo se umaknili od bisernih poljan in se ji približali.

Ko smo se krizali, sem jim poslala boya na krov, da vidi njih karto in izve, ali so bili v Wellingtonu. Po mojem mnenju namreč ne poznajo novega aneksijskega pasu, ki je stavlil Delgadas pod odvisnost Nove Zelandije. Od taktar sem mislila samo na eno stvar: odhiteti v Wellington in zahtevati za dvajset let koncesijo izkoriščanja Delgadaških bisernih poljan in jih zakonito vzeti v posest, predno bi se mogli ti ljudje brigati za zadevo.

Samo en dan smo še od Wellingtona, toda njih ladja se je naenkrat spet pokazala na obzorju in nas lovi. Ko smo se prvi večer srečali, je izginila v noči, menda se je potem vrnila na čeri. Tam so pa spoznali, kakšne namene imamo, zakaj odnesla sem množico školjk, ki so jih potegnili iz lagune pred našim prihodom.

— Kaj vraga! je vzkliknil Sakson in se dvignil s kolenca, da vidi skozi okence ladjo, ki jim je sledila. Napni vsa jadra »Sibile« in ušli ji bomo.

— Na žalost, je dejala Vajiti, imajo pomožen motor in še to noč nas prehitje.

Klavirje

uglašuje in popravlja solidno in točno ter gre tudi na deželo. Ljubljana Tržaška c. 45 61 T

Feliks Povše
Pisemski papir priporoča Narodna knjigarna.

Najnovejša iznajdba!
Brez kvarjenja blaga kemično snajenje in vsakovrstno barvanje oblik.
ANTON BOC 1592
Ljubljana, Šelenburgova ulica 6
L. nadstr. Glince-Vič 46

Zobozdravnik
dr. Rodoschegg
Stari trg 2 5670
zopet ordinira.

Klavirska delavnica
R. WARBINEK Ljubljana
Hilberjeva ulica 5.

Popravljam in uglašujem klavirje in harmonije strokovno in ceno

Pisalni stroji, potrebščine
mehanična delavnica
3591 (popravljalnica)
L. BARAGA, Ljubljana,
Šelenburgova ulica -6

Drva 58 T
hrastova in bukova, odpadke od parketov po znižani ceni dostavlja na dom parna žaga
V. Scagnetti, Ljubljana
za gorenjskim kolodvorom.

Trstje za strope
izdelujem z najmodernimi stroji in iz najboljšega materiala ter dobavljam v vsaki množini po najnižji dnevni ceni
I. Jugoslovska tvornica Bakula JOS. R. PUH, LJUBLJANA
Gračanska ul. 22. Tel. 531.

VILKO BEK
FANI BEK
roj. SOVAN
poročena
31. avgusta 1924

DAMA se najhitreje moderno in okusno počee z uporabo
lasnega obročka
1965
Vedno velika izbira vplet (kit). Priporočam se za vsa lasna dela, kakor tudi za barvanje sivih las z "L' Oreal Hené", tudi v modnih barvah,
M. PODKRAJSEK,
frizer za dame in gospode,
Sv. Petra cesta 32

Za odgovore uprave naj se priloži 1 dinar. Plačuje se vnaprej.

MALI OGLASI

Cena malih oglasov vsaka beseda 50 para. — Najmanje pa Din 5.—

Prodaj
Ostale slamnike, nakitene in prazne, prodajam po lastni ceni. — Horvat, Ljubljana, Stari trga 21. 5300

Jazbečarji, šest tednov stari, čistokrvni (mati premirana na razstavi, rodovnik) — se prodajo. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. — Reflektanti naznanijo pisмено naslov, sklicuje se na štev. inserata. 5606

Službe
Dekle za vse, ki zna kuhati — išče. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 5644

Iščem gospodično za otroka 3 let, ki govori nemško in zna malo šivati. — Dr. Boltek, liječnik, Petrinja. 5656

Šivilje in likarice se takoj sprejmejo v stalno delo. — pri Belihar & Velepič, Spodnja Šiška 150. 5631

Potnika, izvežbanega v prodaji industrijsko-tehničnih potrebščin — išče proti plači in proviziji A. Lampret, Ljubljana, Krekov trg št. 10. 5627

Iščem kuharico ki bi opravljala tudi druga hišna dela, k troje ljudem. Plača po dogovoru. — Dr. Boltek, liječnik, Petrinja. 5654

Iščem kuharico ki bi tudi druge hišne poste opravljala, k troje ljudem. Plača po dogovoru. — Zora Invadija, so-proga senatorja, Petrinja. 5655

Čevljarkega pomočnika le prvovrstna moč, ki je vajen vsega dela, sprejemem. — Gustav Korenički, Pakrac (Slavonija). 5662

Kuharica, popolnoma izvežbana — se išče za kliniko v Svici, katera bi kuhala za približno 30 oseb. Plača od 100 do 120 švic. frankov. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 5598

Kontoristinja, zmožna knjigovodstva in korespondence se sprejme za takojšen nastop. Srbohrvaščina pogoj! — Ponudbe z referencami na trdko: Filip Šibenik, Ljubljana, Gosposka ulica št. 16. 5605

Natakarica dobi mesto za prometno gostilno na račun ali dve zanesljivi osebi skupno za kuhinjo in gostilno. — Pojasnila v upravi Slov. Naroda. 5651

Natakarica se sprejme, ki lahko položi kavcije 5 do 10.000 dinarjev, in bi prevzela sode na račun takoj ali pozneje; biti mora dobro in pošteno dekle, za potrebo priljudno, lahko je začetnica, najraje je dežele; če nima denarja, ji lahko kdo jamči. — Naslov v upravnistvu Sl. Naroda. 5665

Dobro plačano stalno mesto za 5664

Korespondentinjo z urno nemško stenografijo in strojenjem. Popolno znanje nemškega ter primerno hrvaškega jezika. — Vstop čimprej. Polna prehrana v hiši. Ponudbe z navedbo plače, preni izpričeval, če mogoče s sliko, priloženo na lekarnarja **Feller - Zagreb, Jurjevska 31-A**

Stanovanja dijakinja na stanovanje in hrano. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 5653

Išče se meblovana ali prazna soba z uporabo kuhinje — v mestu ali bližnji periferiji. — Ponudbe pod »Takoj 5637« na upravo »Slov. Narod«. 5637

Soba zračna, svetla, z električno lučjo, se odda dvema gospodoma eventualno dvema zakoncema brez otrok. — Naslov pove uprava Sl. Nar. 5659

Na stanovanje in hrano se sprejmeta takoj dva gospoda, Ambrožev trg št. 1, gostilna. 5658

Šokali
Trgovski lokal na prometnem kraju — se išče; event. se kupi vpeljana papirna ali galanterijska trgovina. — Ponudbe pod »Takoj 5639« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Nezemčine
Enonadstropna hiša z vrtom in zemljiščem se po jako ugodni ceni takoj prodaja. — Poizve se v Ljubljani, Opekarska cesta 10. 41/T

Resnim kupcem vil. stanovanjskih, trgovskih, gostilniških in obrtnih hiš in posestev, graščin, kmetskih posestev, mlinov, žag in stavbnih parcel — nudi največjo izbiro Realitetna pisarna »POSEST«, d. z o. z. v Ljubljani, Sv. Petra cesta 24. 55/T

Razno
Trstje za strope se dobi najceneje pri — Anton Steinerju, Ljubljana, Jeranova ul. 13. 53 T

Slike za legitimacije izdeluje najhitreje foto-graf Hugo Hibser, Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7. 56/T

Zamenja se **velik osebni avto** »Puch« za manufakturno blago ali usnje. — Ponudbe je poslati na upravo »Slov. Narod« pod »Avto/5612«.

Perje, kokoške, račje in gosje, puh, oddaja vsako množino po zmerni ceni — tvrdka E. Vajda, Čakovec. 52/T

Beli klobuki oblike, od 160 do 200 dinarjev, dvobarvni 170 dinarjev, različne druge barve 150 Din. — Horvat, Stari trg 21. 5301

Elektromotor za ljubljansko napetost 300 voltov 1540 obratov, 14 1/2 HP, se prodaja vsled preureditve obrata. Vpraša se: Ljubljana, Linhartova ulica 25, 5671

Obvestilo.
Vljudno naznanjam cenj, občinstvu in gostom, da sem svojo gostilno do sobote zatvoril.
Joško Jelačin, Dolenjska cesta.

Kotlarje
z daljšo prakso iščejo
Strojne tovarne in livarne
v Ljubljani. 5624

Naša ljubljena sestra, predobra zlata tetka, gospa
Ana Zupan
roj. Šušteršič
je danes, dne 30. avgusta 1924 ob 12. boduvdano preminula.
Zemeljski ostanke predrage ranjke se prepeljejo v Kamno gorico, kjer se polože v torek, dne 2. septembra ob 10. dopoldne v rodbinski grob k večnemu počitku.
V Ljubljani, dne 30. avgusta 1924.
Žalujoči ostali.

Tožnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, brat, svak in dobri dedek, gospod
Jakob Dimnik
šolski ravnatelj, odlikovan z redom sv. Save
danes ob polu 2. v jutru, v starosti 68 let, boguvdano nenadoma zatisnil svoje skrbne oči.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 2. septembra 1924 ob petih popoldne iz hiše žalosti, Komenskega ulica 14, na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 1. septembra 1924.
Josipina roj. Kralgher, soproga. — **Slavoj, Ivan, Stanko,** sinovi. — **Radica,** hčerka. — **Mihael, Janez,** brata. — **Marija,** sestra. — **Vida** roj. Kersnik, **Marta** roj. Maler, **Edit** roj. **Scarla,** sinuhe. — **Dušan, Desanka, Peter,** vnuki.
Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Mesto posebnega obvestila.
Umrli nam je naš predobri in preljubljeni soprog oz. oče, sin, brat, zet in svak
Umberto de Comelli-Stuckenfeld
kr. italijanski konzularni delegat.
Pogreb nepozabnega bo v torek popoldne ob 3. izpred hiše žalosti na Zrinjskega cesti štev. 3.
Sv. maše za dušni pokoj se bodo brale v župnih cerkvah pri sv. Petru in pri č. oo. frančiškanih.
Ljubljana, dne 30. avgusta 1924.
Rodbini de Comelli in Kregar.

Mesto posebnega obvestila.
Umrli nam je naš predobri in preljubljeni soprog oz. oče, sin, brat, zet in svak
Umberto de Comelli-Stuckenfeld
kr. italijanski konzularni delegat.
Pogreb nepozabnega bo v torek popoldne ob 3. izpred hiše žalosti na Zrinjskega cesti štev. 3.
Sv. maše za dušni pokoj se bodo brale v župnih cerkvah pri sv. Petru in pri č. oo. frančiškanih.
Ljubljana, dne 30. avgusta 1924.
Rodbini de Comelli in Kregar.

Novi zavoj za aspirinove tablete
Naše aspirinove tablete "Bayer", znano sredstvo za ublaževanje bolečin, dajemo od sedaj v promet v ploščnatih kartonih
po 6 in 20 originalnih tablet (na kojih je na obeh straneh v polkolu vtisnjeno "Aspirin 0.5"). Modro-bela-rdeča varstvena znamka, s katero je opremljen vsak originalni zavoj, ki štiti pred ponarejevanjem. Odklanjanje vsak zavoj, ki ni opremljen z varstveno znamko.
Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Leverkusen b. Köln a. Rh.

Frankfurtski velesojem v Frankfurtu na Majni
se obdržuje od 21. do 27. septembra t. l.
Interesenti dobijo vstopnice, kakor tudi pojasnila pri **Hamburg Amerika linija** generalno zastopstvo
Telefon 24-98. ZAGREB Cesta "B" broj 3.
Posetnik vstopnice dobi nemški vizum za polovično takso ter ima dostop v vse izložbene postore in priredbe velesoja brez vsakega doplačila.

Jakob Dimnik
šolski ravnatelj, odlikovan z redom sv. Save
danes ob pol 2. uri v jutru, v starosti 68 let, boguvdano nenadoma zatisnil svoje skrbne oči.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 2. septembra 1924 ob 5. popoldne iz hiše žalosti, Komenskega ulica 14, na pokopališče k Sv. Križu.
Bodi mu časten spomin!
V Ljubljani, dne 1. septembra 1924.

Jakob Dimnik
šolski ravnatelj, odlikovan z redom sv. Save
danes ob pol 2. uri v jutru, v starosti 68 let, boguvdano nenadoma zatisnil svoje skrbne oči.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 2. septembra 1924 ob 5. popoldne iz hiše žalosti, Komenskega ulica 14, na pokopališče k Sv. Križu.
Bodi mu časten spomin!
V Ljubljani, dne 1. septembra 1924.